

Onderwijskeuzes in
Coronatiejd: maatwerk in
brede zin.

Stedendriehoek
Schoolopleidersdag
07-6-2021
Cathy van Tuijl

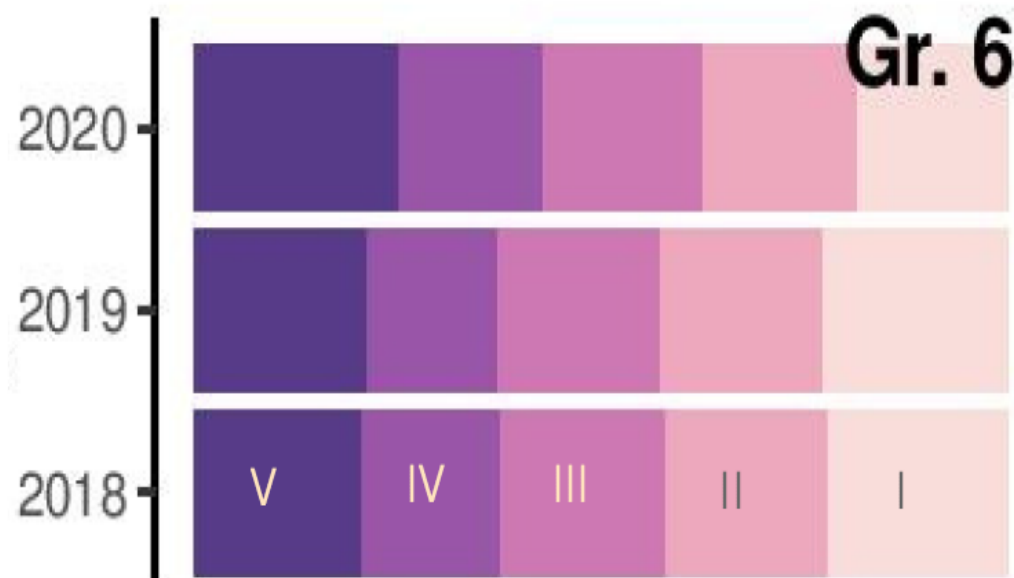
Doel: drie overwegingen ten aanzien van Nationaal Programma Onderwijs

- Belang van gedetailleerde analyse
- Maatwerk bij keuze interventies
- Optimalisering 'gewone' onderwijs

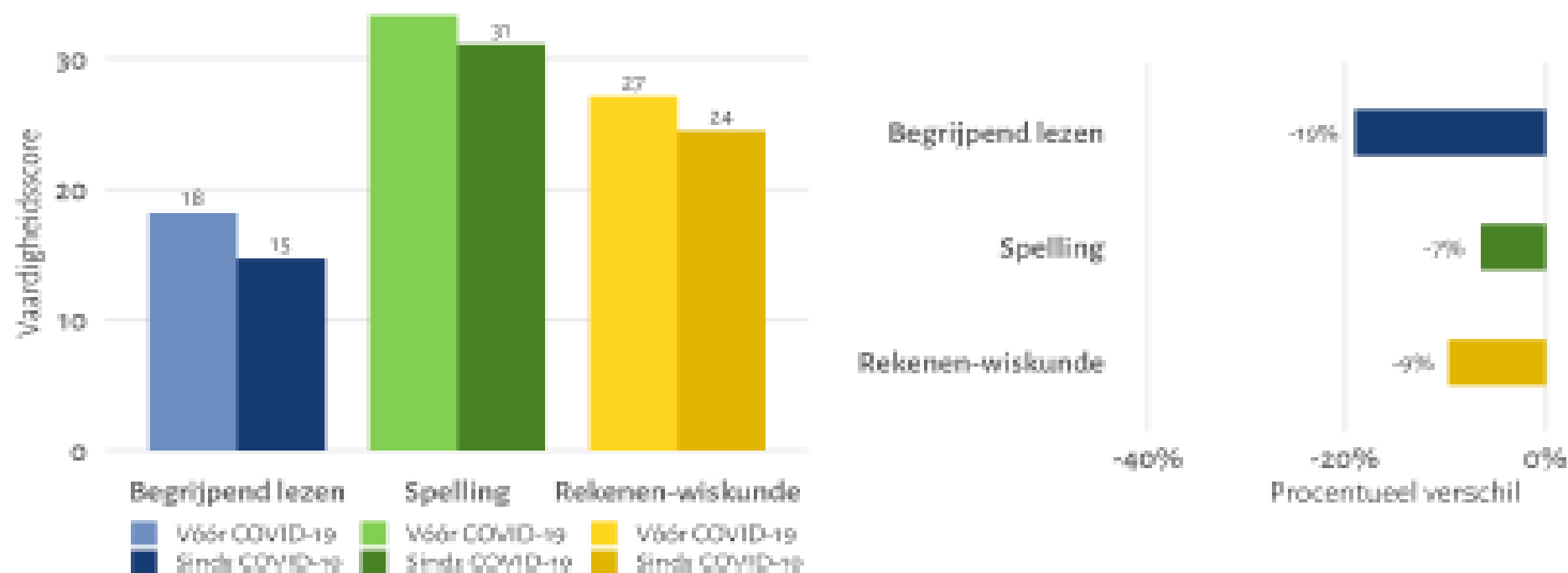
Algemene beeld leerverlies (Cito 2020)

Meer leerlingen scoren op het laagste niveau dan in voorgaande jaren

In schooljaar '19-'20 zijn er relatief meer leerlingen met het laagste niveau (V) en relatief minder leerlingen met het hoogste niveau (I). Opnieuw komt dit doordat leerlingen in '19-'20 relatief minder gegroeid zijn. Dit is te zien bij alle vakken en alle groepen.

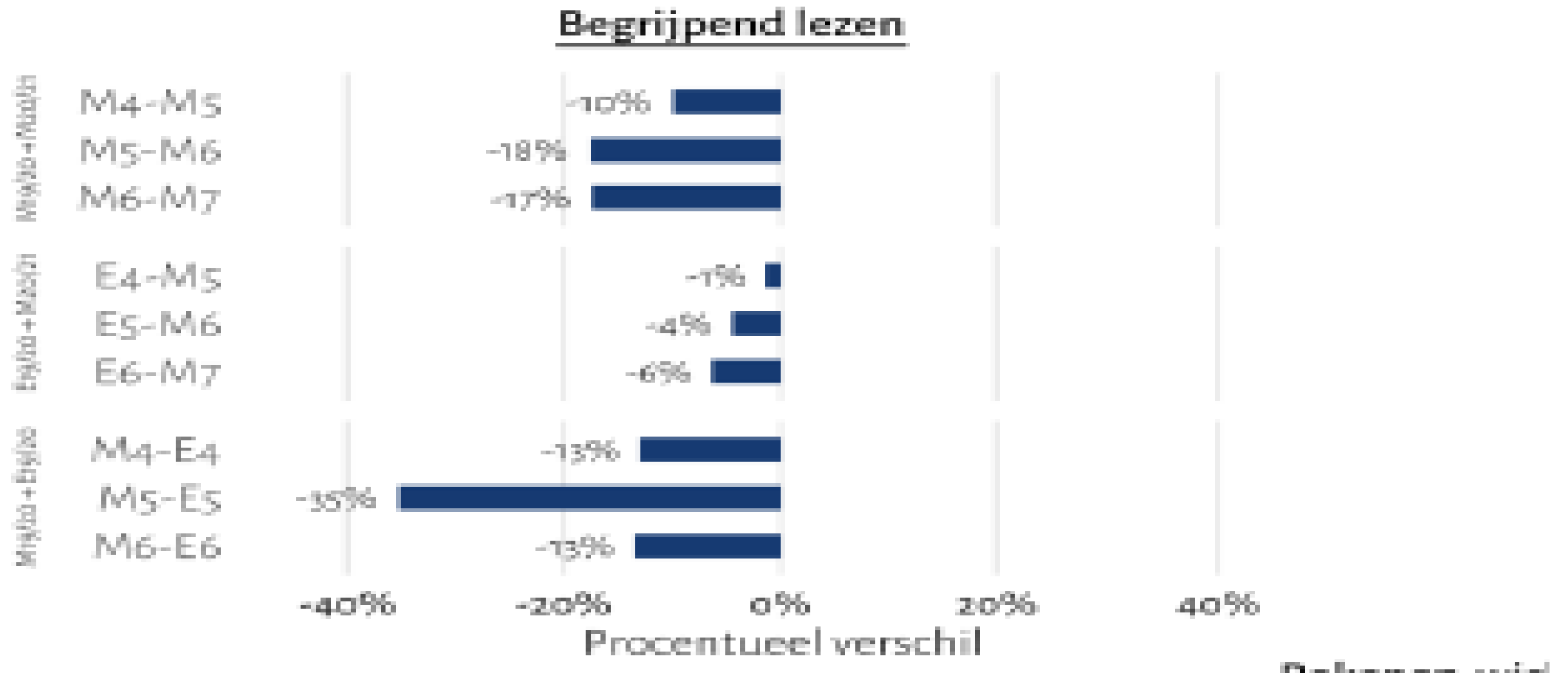

Verschillen per vak, mn. begrijpend lezen

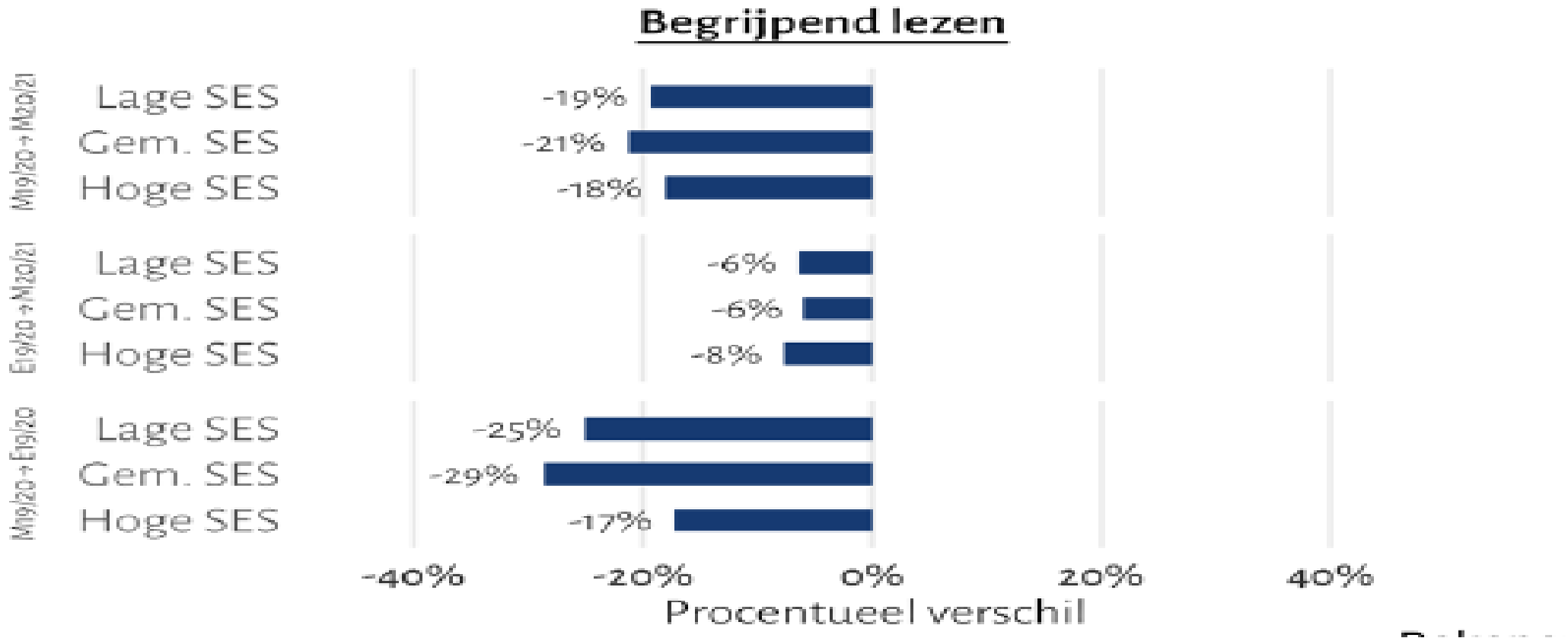

Figuur 1 Gemiddelde leergroei tussen M- en M-toets begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde: absoluut en procentueel verschil

Begrijpend lezen: procentuele verschillen naar groep en periode

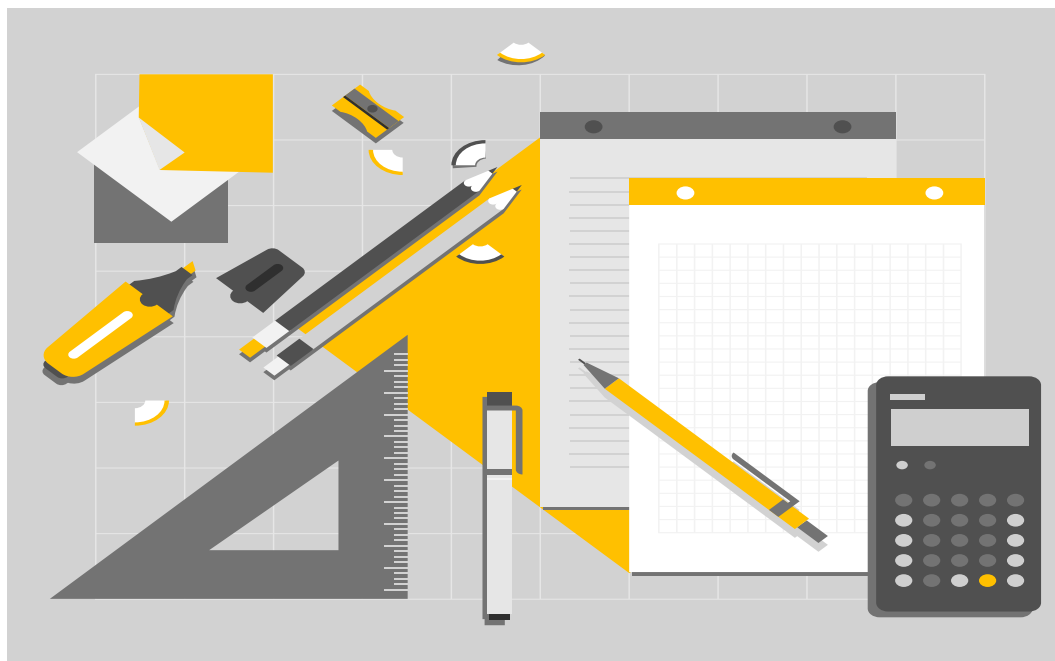
Verschillen naar sociaaleconomische status

Andere gevolgen van lockdowns

- Sociaal emotioneel: meer meldingen bij Veilig Thuis, meer angst, meer drukte, minder beweging
- Executief functioneren: aandacht, concentratie?
- Moeilijker te meten daardoor wellicht sneller uit beeld?
- Geldt al helemaal voor groep 1 en 2!

Maatwerk

VU LEARN rapportages wat werkt

(Kortekaas-Rijlaarsdam en collega's, 2020)

- 1:1 tutoring mits door gekwalificeerde en ervaren docent
- Professionalisering leerkracht mn in differentiëren
- Remedial teaching in kleine groepen(2-5) per dag 30-40 min
- Peer tutoring mits minder dan 10 wkn en begeleid door gekwalificeerde leerkracht
- Ondersteuning onder schooltijd in kleinere groepen
- Aanvullende digitale materialen (Taalzee, Rekentuin)
- In NL tot nu toe weinig effect van zomer-vakantiescholen of verlengde schooldag; gerichte aanpak voor selecte groep wellicht wel effectief

Andere overwegingen (waarden, visie, doelen)

- Repareren of renoveren (en wat kan je team aan?)
- Oog voor teruglopende taal-rekenprestaties
- Duurzaamheid van middelen
- Vasthouden aan ambities of gerichte aandacht voor basisvaardigheden (taal, lezen en rekenen)
- Welke uitkomsten streef je na met interventies?

Optimalisering van het gewone onderwijs

- Aandacht voor basisvaardigheden afgestemd op waar leerlingen nu zitten en gevolgen voor jaarplanning
- Belang van convergente differentiatie: behalen van minimumdoelen voor alle leerlingen (met oog op laaggeletterdheid).
- Aandacht voor educatieve interactiekwaliteit, met name (school-) taalverrijking, leren redeneren, inhoudelijke feedback

Conclusie

- Er is geen 'one size fits all' oplossing
- Zorg voor goede analyse van leerverlies met name van begrijpend lezen
- Betrek naast leerverlies bredere overwegingen (personeel, duurzaamheid, belang basale taal-lees-rekenvaardigheden)
- Ga na welke uitkomsten je wenst van interventie.
- Optimaliseer het gewone onderwijs met name in de onderbouw.

Referenties

- Nationaal Programma Onderwijs: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/02/17/nationaal-programma-onderwijs-steunprogramma-voor-herstel-en-perspectief>
- NCO factsheets:
https://www.nationaalcohortonderzoek.nl/uploads/2021/06/factsheet05_nco_algemeen_def.pdf
https://www.nationaalcohortonderzoek.nl/uploads/2021/06/factsheet06_nco_leerlingkenmerken_def.pdf
https://www.nationaalcohortonderzoek.nl/uploads/2021/06/factsheet07_nco_schoolkenmerken_def.pdf
- VU LEARN: <https://www.researchinstitutelearn.nl/wp-content/uploads/2021/03/overzicht-en-analyse-inhaal-en-ondersteuningsprogrammas-tranche-1.pdf>
- VU LEARN: <https://www.onderwijsdatabank.nl/111402/effectiviteit-van-inhaal-en-ondersteuningsprogrammas-om-onderwijsachterstanden-in-te-halen-een-eerste-overzicht-van-internationale-en-nederlandse-literatuur/>
- NRC: <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/01/22/is-schoolsluiting-de-schade-aan-kinderen-waard-a4028781>
- Tubantia (05-01-21) In Twente kan 13 procent van de inwoners niet of amper lezen: tijd voor actie: <https://www.tubantia.nl/enschede/in-twente-kan-13-procent-van-de-inwoners-niet-of-amper-lezen-tijd-voor-actie~a82db690/>